تعارف

۔۔ پہنچا دین تے ایس مقصد لئی اینجاں نوں نٹرر کرن، اشتمار چھاپن تے خاص طور تے سکولاں، کالجاں تے تعلیمی اداریاں وچ پڑھ کے نسان دا انتظام کرن ۔۔ دستخط

كوفى عنان

سىكىرىثرى جنرل

- مر انسان کچھ باحیادی آزادیاں تے بىرابىر دے ای حقوق اپنے نال لے کے ایس دنیا وچ آونداے جموڑے لومدے کولوں کوئی دی نہیں کھوم سکدا ۔ ۔
- نوں سامنے رکھ کے کررہی اے جبحیڑا دنیا دے ایس یقین دی حمایت کروا اے پہنی ہر انسان کچھ باحیادی حقوق، کے حیشیت، عزت تے وقار دا مالک موندا اے ـ ـ
- اقوام متحدہ نے انسان ی حقوق دے عالمی منشور وچ مر شخص دے سارے حقوق بٹرے سادے تے واضح طر محقے نال بعان کرد تے تعیں ۔ ۔
- ای می سارے حقوق تمانوں وی حاصل نیں ۔ ۔
- الپنے ایمہ سارے حق پچھاڑو ۔ ۔ ایمیزاں زوں عام کرد تے صرف الپنے لئی نہیں سگوں دوجیاں لئی وی ایمیزاں دی حضاظت کرو ۔ ۔

انسانی حقوق دا عالمی منشور

پہلی گل

- چونکسہ مر انسان دی ذاتی عزت وقار ت ے ناقابل انشقال اکسو جئ ے حقوق دا تسلیم کسے اجانا دنی اوچ آزادی، انصاف ت ے ابن دی جہاد اے ۔ ۔
- یں وڈی خوامش رمی اے پئی دنیا وچ مر شخص زوں اپنی گل کسن تے اپنے عقیدے اُتے چلن دی آزادی مودے تے اومزوں کوئی محتاجی تے تُر خوف دی نہ مودے ۔ ۔ اُتے عمل ورآمد دے ذریعے انسانی حقوق دی حفاظت ایس واسطے بہت ضروری اے پئی انسان ظلم تے ذیادتی توں تنگ آگے بغاوت کرن اُتے مجبور نہ مو جائے چونکہ ساریاں قوماں دے آپس دے دوستلنہ تعلقات دا ودھنا ضروری اے ۔ ۔
- عورتاں سب دے اکو جئے حقوق من لئے نے تے وسیع آزادی دے ماحول وچ معاشرتی شرقی عام کرن تے لوکاں دے رمن سہن دا معیار اُچا کرن دا عزم کرلیا اے ۔ ۔
- چونکمہ رکمن ملکاں نے اقوام متحدہ شال رل کے ساری دنءیا وچ انسانی حقوق تے بحیادی آزادیاں دی حفاظت کبرن تے حفاظت کبروان دا عمد کبرلی اے ۔ ۔
- چونکمہ ایمہ عہد پھورا کون دی خاطر ایمناں آزادیاں تے حقوق نوں سب دا چنگمی طر حاں سمجھ لیمنا بست ضروری اے ـ ـ

ایس واسطے من

جنرل اسمبلی انسانی حقوق دے ایس منشور

دا اعلان كر دى اے

- ۔ ۔ ۔ ہوق تے آزادیاں دا احترام پیدا کیرن تے سارے رکن ملکاں تے اومناں غلاقیاں وچ وی ایمناں نوں منوان دی کوشش کردا رموے جھیڑے رکن ملکاں دے ماتحت نیں ۔ ۔ دفعہا
- ۔۔ اوہ عقل سمجھ تے چنگے مندے دی پچھان تے احساس رکھدے نے ایس واسطے اومناں نوں اک دوجے نال بھائی چارے والا سلوک کورنا چاہی دا اے۔ ۔ دفعہ2

یس حق ا تے اومدے رنگ، نسل، زبان، مذہب، سیاسی نظریے، عقیدے، قومیت، معاشرے، امہری غریبی، خاندان تے اومدے عورت یا مرد مون دا کوئنی فسرق نہیں پیندا وکھرا سملوک نہیں کیتا جائے گا بھانوی اومدا ملک یا علاقہ آزاد اے تے بھانوی تولیتی غیر مختار یا سیاسی اختیار دے لحاظ نال کے گل دا پابند اے ۔ ۔ دفعہ د

اپنی جان آزادی تے ذات دی حفاظت دا مر شخص نوں حق حاصل اے ۔ ۔

دفعہ4

- سے وی شخص نوں غلام یا لوزڈی بنا کے نہیں رکھیا جاسکدا نے غلام نے لوزڈیاں خریدن یا و بنچن دا کسے وی شکل وچ کنوئی سرودا نہیں کئینا جا سکدا ۔ ۔ دفعہ5
- ، اذیت دتی جاسکدی اے نہ او مدے زال کوئی ظالمانہ تے انس ان کٹ انس ان کٹ سروز سلوک کئٹ جاسکدا اے تے نہ می ایس طرحان دی کوئی بھیڑی سرزا دیتی جاسکدی اے ۔ ۔ دفعہ 6
- مر شخص دا ایمم حق اے پئی قانون مر تھاں لومدی شخصیت نوں تسلیم کرے ۔ ۔

دفعہ7

- ظت کرے گا . . انسانی حقیوق دے ایس عالمی منشور توں مٹ کے وکھری قسم دے کسے سلوک یا وکھرے سلوک دی تترغیب توں تحفظ دا مر کوئی حقدار اے . ۔ دفعہ
- قومی عدالتاں وچ قازون تے آئون دیاں اومناں خلاف ورزیاں دے خلاف موشر چارہ چوئ دا حق حاصل اے چنماں دے نتیجے وچ اومدے انسانی حقوق مارے جاندے مون ۔ ۔ دفعہو
- کسے وی شخص نوں کسے دی من مرضی اُتے نہ تے گرفتار یا نظر بند کئتا جا سکدا اے تے نہ می وطن توں بامر کڈھیا جا سکدا اے ۔ ۔

دفعہ10

- ، ای مہ فیصلہ کرن لئی پئی او مدے ات جری ر دا الزام اے اوم اومنے کئتا اے کہ نہیں، کسے غور جانبدار، آزاد نے کہلی عدالت وچ مقدمہ چالی جائے۔۔۔
 دفعہ ال
- ، فـوجداری دا الـزام اے تے اومزوں اودوں تک بے گـنام سمجھیا جائءے جدوں تنک کـاهلی عدالت وچ صرفـائی دا پـورا موقع دین تـوں بـعد اومدا مجرم شامت نہیں مو جاندا ۔ ۔
- ا جرم نہیں، تے نہ می اومنوں اوس سرزا تسوں ودہ کموئی سرزا دشی جا سکدی مے جھیڑی اوس فعل یا خطا ویلے ایس قسم دا فعل یا خطا کمرن والے لئءی مقرر اے ۔ ۔

دفعہ12

- می دل انگلی اٹھائی جا سکدی اے ۔ ۔ ہر شخص دا ای مہ حق اے پئی قانون او منوں ایس قسم دی دخل اندازی یا نیک نامی تے عزت دے نقصان توں محفوظ رکھے ۔ ۔ دفعہ 13 دفعہ
- مر شخص دا ایمہ حق اے پئی اومزوں مر ریاست دے اندر اک تھاں توں درجے تھاں جان آون تے رمن سمن دی آزادی مووے ۔ ۔
- مر شخص زوں اپنے ملک سمیت کسے وی ملک توں چلے جان تے اپنے ملک وچ واپس آون دا حق حاصل اے ۔ ۔

دفعہ14

- کسے دے متھوں دکھ تکلیف توں بچن لئی مر شخص نوں کسے درجے لمک وچ پنالہ لئین تے ایس پنالہ توں فائدہ اٹھان دا حق حاصل اے ۔ ۔
- ہتا جا سکدا جمیڑیاں خالصتا کسے دے غیر سیاسی جرائم یا اومناں حرکتاں دی وجہ توں کئیتیاں جاندیاں نمیں جمیڑیاں اقوام متحدہ دے اصولال دے خلاف نمیں ۔ ۔ دفعہ15
- مر شخص نوں قومیت دا حق حاصل اے ۔ ۔
- کسے وی شخص نوں او دی قومیت نوں نہ تے ذہردستی محروم کئیتا جائے گا تے نہ می قومیت شبدیل کرن شوں روکنیا جائے گا ۔

دفعہ16

- دی کسرن تے اپنا گھر وسان دا حق حاصل اے ۔ ۔ شادی کسرن، شادی شدہ زندگی گیزارن تے شادی توڑ دین دے معاملے وچ عورت تے مرد دونہاں دے حق بسرابسر نہیں ۔ ۔
- شادی عورت تے مرد دون اس دی پوری تے آزادان، مرضی نال می مو سکدی اے ۔ ۔
- کنب، معاشرے دا اک قدرت کی گروپ تے بحیادی اکمائ کی اے تے اورنوں ایمہ حق حاصل اے پئی معاشرہ تے مملکت اوردی حفاظت کرن ۔ ۔

دفعہ17

- مر شخص زوں کسے زال سانجھ یا کسے سانجھ توں بغیر جائیداو رکھن دا حق حاصل اے ۔ ۔
- کسے کولوں لومدی جائیداو کھومی نمیں جا سکدی ۔ ۔

نفعہ18

- جیاں نال رل کے اپنے عقیدے یا مذہب دی تعبلیغ کرن، او مدے اُتے عمل کرن، او مدے مطابق عبادت کرن تے اپنے مذہبی فرائض ادا کرن دی آزادی وی شامل اے ۔ ۔ دفعہ19
- یہ وی شامل اے پئی اوہ اپنے خیالات، نظریات تے علم کسے وی وسیلے زال ملک دیاں سرحداں توں باہر وی پہنچا سکدا اے تے باہروں منگوا وی سکدا اے ۔ ۔ دفعہ20
- مر شخص نوں پر امن طور تے دوجیاں نال رل مل کے بیٹھن تے انجمناں بنان دی آزادی دا حق حاصل اے ۔ ۔
- کسے شخص نوں کسے انجمن وچ شامل مون اُتے مجبور نمیں کسے ا سکدا ۔ ۔

دفعہ21

- آزادی زال چنے موئے زمائندیاں دے ذریعے یا کسے ذریعے شوں بغیر اپنے ملک دی حکومت وچ حصہ لوین دا مر شخص زوں حق حاصل اے ۔ ۔
- اپنے ملک وچ سرکاری ملازمت تک برابر دی رسائی مر شخص دا حق اے ۔ ۔
- ایمہ انتخابات ہساوی رائے دمندگی دے ذریعے ہون گے۔۔ رأ خفیہ ووٹ دے ذریعے یا آزادی نال رأ دین دے ایمبو جے کسی دوجے طریقے نال دتی جائے گی ۔۔ دفعہ22
- ے الاقوامی تعاون زال اور افکتصادی، معاشرتی تے شقافتی حقوق وی حاصل کمر لوے جمهڑے اوردی عزت تے شخصیت دے آزادی زال ودھن پھلن لئی ضروری زی ۔ ۔ دفعہد23
- ہر شخص زوں کوئنی کم کاج تے روزگار دا ذریعہ آزادی زال چکن، کم کاج دیاں مناسب تے مغوّول شرطان تے بے روزگاری توں تحفظ دا حق حاصل اے ۔ ۔
- مر کس بے زوں اکو جئے کم دے اکو جئے معاوض ے دا حق حاصل اے شے ایس سلسل ہے وچ کس بے زال کوئی فرق زموں رکھیا جائے گا ۔ ۔
- ، تے او مدے بال بچیاں دے باغزت گزارے لئی کافٹی مووے . . تے جدہے وچ، ضروری مودے تے، معاشرتی تحفظ دے دوجے ذری عال زال وادھا وی کسیتا جا سکے ۔ ـ
- اپنے فائدے لئی مر شخص نوں تجارتی انجہناں بتان تے اومناں وچ شامل مون دا حق حاصل اے ۔ ۔

ىفعم24

- ۔ ۔ ہور کیستا جانا سے ویسلے وقت دا حق حاصل اے جدھے وچ اومدے کم دے وقت دی حد دا مؤرر کسیستا جانا سے وقتاف وقت ا تن خوام وے نال چھٹیاں دی شامل نہیں ۔ ۔ دفعہ۔25
- دک ہ بےروزگاری، یکماری، مغذوری، رزڈاپے، بٹرہاپے تے ایسے حالات وچ روزگار چفٹ جان دے خلاف تحفط دا حق وی شالمل اے جزمان اتے اوردا کےوئی وس نہیں ۔ ۔
- ویکھ بھال تے مدد کستی جاتے ۔ ۔ ایکہ حق سماج دے مر بچے نوں حاصل اے بھانوی اوہ شادی نکاح دے نشیجے وچ پیدا مویا اے تے بھانوی ایھدے بغیر ۔ ۔ دفعہ-26
- ازمی اے . . فمنی تے پیشہ ورلن، تعلیم دا علم انتظام ضرروری اے تے مر کسے زوں اپنی املیت دے مطابق اعلی تعلیم حاصل کمرن دا بىرابىر دا حق حاصل اے . .
- وچ آپس دا سرلوک انتضاق پیمدا کسرے، اک دوجے زیوں بعرواشت کسرن دا جنبہ تے دوستی ودہائ ے تے اقوام متحدہ دا امن قائم رکھن دا مقصد پورا کسرن وج مہد دیموے ۔ ۔
- ای مہ فی صلہ کرنا ماپیاں داحق اے پئی او منال دے بچیاں نوں کس قسم دی تعلیم دتی جائے۔۔

دفعہ27

قوم دی شقافے شی ذندگی وچ آزادی زال حصہ لرین، فسزون سے ادب ایات سوں فسائ ہان سے سائنس دی سرقی سے او مدے فسائ دی ال وچ حصےدار جن دا حق حاصل اے ۔ ۔

خص نوں حق حاصل اے کمہ اومدی کمسے سائینسی، علمی یا ادلی تحریزیف دے زہتیجے وچ جھیڑے اخلاقی تے مادی فائدے اومزوں حاصل موندے نے اوم محفوظ رمن ۔ ۔
دفع-28
[Missing]
دفعہ92
[Missing]

دفعہ30

ے کم وچ شرریک مون یا کوئی ایس اکم کرن دا حق مل جائے جدھے نہیںجے وچ ایس منشور وچ بیان کستے گئے انسانی حقوق تے آزادیاں نوں نقصان پہنچے ۔ ۔